

Van booming na ar fijn klein

Het Nederlands piemontesestamboek bestaat twintig ja ar en zoekt jonge, enthousiaste fokkers

Een kleine harde kern van veehouders in Nederland blijft het Italiaanse piemonteseras al twintig jaar trouw. Keuringen vormen het belangrijkste agendapunt van het stamboek. Het stieradviesprogramma uit Italië naar Nederland halen om gerichter te fokken is een wens.

Zestigduizend eerste inseminaties met zuivere piemontesestieren. Zoveel sperma werd er eind jaren tachtig van de vorige eeuw van het Italiaanse vleesveeras verspoten in Nederland. Een gigantische hoeveelheid, maar allemaal bij melkkoeien. De piemontese was het meest populaire vleesveeras, echter de zuivere stamboekfokkerij heeft er maar beperkt van kunnen profiteren.

Toen de voorloper van Dumeco, Cavecoveco, na de superheffing op zoek ging naar een interessant vleesveeras om melkkoeien mee te kruisen, kwam de organisatie in Italië terecht. Natuurlijk hadden de 'slagers' speciale interesse voor het fijne en sterk bevelede vleesveeras. Weinig bot, fijn van draad en veel duur vlees, dat waren de kwaliteiten waar ze voor vielen. Bovendien bleek kruisen met melkvee gemakkelijk geboren en dure kalveren op te leveren. Een prachtig alternatief voor melkveehouders die de melkproductie begrensd zagen en daardoor meer kalveren konden afzetten voor de vleesindustrie. En dan graag ook kalveren met goede vleeseigenschappen, zo hielp Cavecoveco denken.

Van kruisling naar zuiver

Het bedrijf haalde enkele zuivere piemontesestieren naar Nederland en al snel ontstond het stamboek, dat dit jaar twintig jaar bestaat, zo herinneren de huidige bestuursleden zich nog goed. 'De registratie overzetten van Italië naar Nederland was een groot probleem', vertelt Willemien Reurink, die al zeventien jaar actief is in het stamboek. 'Met het oprichten van een stamboek werden de krachten gebundeld

om het NRS te bewegen de dieren ook in het stamboek op te nemen.'

Eén groot voordeel had de gigantische hoeveelheid gebruikskruisingen wel. Er werden ook veel vaarskalveren geboren die weer ingezet werden als fokdieren, zo populair was de vleesveehouderij in die tijd wel. 'We hadden een hulpstamboek opgericht om zo alle dieren te kunnen inschrijven', zegt Willemien Reurink. Dus ook 50 en 75 procent zuivere piemontesedieren kwamen officieel terecht in het hulpstamboek en op de keuring waren er speciale rubrieken voor deze dieren. 'Ze moesten dan wel typische rasmerken hebben, zoals een grijs vel, een zwarte staart en zwarte hoeven. Voor veel veehouders was dat een mooi begin om zo met verdringingskruising hun eigen veestapel met zuivere piemontesen op te bouwen', vertelt Henk Hengsteboer. 'Het was ook erg lastig om in Italië piemontesen te kopen, de veehouders daar wilden wel stieren verkopen, maar het vrouwelijk vee hielden ze liever zelf.'

Toch kwam er wel een aantal goede dieren van Italië naar Nederland, weet voorzitter Johan Rouweler. 'Uit een transport met slachtkoeien heb ik zo Modena gekocht, tweevoudig kampioen op onze nationale keuring, voor 10.000 gulden', herinnert hij zich.

Top 157 leden

Vleesvee was in die jaren 'booming' en de leden van het stamboek waren drukdoende alle open dagen en keuringen af te lopen om met succes de pr voor hun vleesveeras te verzorgen. De eerste nationale keuring, in 1991 in Den Bosch, herinneren de bestuursleden zich nog goed. 'Er waren gigantisch veel dieren van alle ras-

Het bestuur van het piemontesestamboek: voorzitter Johan Rouweler, secretaris Willemien Reurink en bestuursleden Harrie Boomkamp, Arjan van de Nostrum en Henk Hengsteboer

sen bij elkaar, rijen dik stroomden de geïnteresseerden binnen', weet Rouweler nog. 112 piemontesen waren er van 26 verschillende inzenders, somt Reurink uit de notulen op. Het ging als vanzelf om het stamboek te laten groeien naar, op de top, 157 leden.

Naast de pr bekeken de stamboekleden meteen ook de ondersteuning in de fokkerij. De piemontesestieren die beschikbaar waren via ki – met de bekende Elvio en Gil in de hoofdrol – waren tenslotte stieren geschikt voor de gebruikskruising. 'Ze waren te klein voor de zuivere fokkerij', weet Harrie Boomkamp nog. Reden genoeg om vanuit het stamboek sperma uit Italië te importeren.

'Ergo', antwoorden de bestuursleden eensgezind op de vraag welke stier de meeste impact heeft gehad op de fokkerij in Nederland. In alle bloedlijnen van de piemontesen komt hij voor. 'Eigenlijk gaf deze stier alles, maat, bespieren, fijnheid', aldus Hengsteboer, die aangeeft dat de populaire stieren Tyson en Urial nazaten zijn van Ergo met momenteel veel invloed. 'We fokken hetzelfde type als de collega's in Italië, maar wij zoeken wel naar meer maat.' Het heeft vooral te maken met de competitie die het vleesveeras moet inzetten met bijvoorbeeld de blonde d'Aquitaine. 'Zij hebben maat, wij

moeten daarbij blijven. Een handbreedte meer hoogte geeft twee handbreedtes meer lengte en zo honderd kilo meer gewicht. Dat telt.'

Ook invloedrijke stammoeders heeft Nederland ontwikkeld. Natasja 2 en 4 zijn kortgeleden nog gelauwerd met het predicaat preferente stammoeder, net als Italia. De eerdergenoemde Modena was een true type, net als Orietta (de eerste excellente piemontese in Nederland) van Huub Solen. In 2007 werden ook de eerste twee piemontesestieren in Nederland excellent verklaard: Lennard en Ural van de Kreitehei, ze kregen 90 en 92 punten.

Veterinaire beperkingen

Na jaren van veel interesse en handel is het stamboek nu in rustiger vaarwater gekomen. Het breekpunt ligt duidelijk na de mkz. Veterinaire beperkingen maakten deelname aan keuringen lastig. De regiokeuring in Enter en de jaarlijkse nationale keuring in Mariënheem zijn gebleven. 'En elke keer noteren we weer

enkele nieuwe leden', zegt Reurink verheugd. Opzeggers zijn er echter ook genoeg, want de hobbyliefde wordt slechts zelden doorgegeven van vader op zoon of dochter. 'We hebben te weinig jonge fokkers', geeft Arjan van de Nostrum aan.

Wat ook is gebleven, is de jaarlijkse open dag. Daarbij zet een aantal bedrijven de deuren open en zo krijgen geïnteresseerden voorlichting over het fijne vleestype van de piemontese, die pas na de geboorte de dubbele bespieren ontwikkelt. Enkele honderden bezoekers trekt het evenement jaarlijks. En bij het bestuur is ook enthousiasme voor de op stapel staande federatiekeuring in Ermelo volgend jaar. 'Wij zijn voor een gezamenlijke keuring.'

SAP voor piemontese

De loop erin houden is nu de opdracht die het bestuur zichzelf heeft gegeven. 'De prijzen zijn laag en daarmee is de stemming in de vleesveesector mat', vertellen de bestuursleden. 'Maar er blijft een harde kern die enthousiast met de piemontese blijft fokken. En toch, na even doorvragen, dromen blijven er ook. 'We willen heel graag het stieradviesprogramma uit Italië ook in Nederland introduceren', geeft Reurink aan. 'Een soort SAP voor piemontesen. Zo kunnen we nog betere aanparingen maken.'

Alice Booij

